

Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19

Inledning

Folkets Hus och Parker har beretts möjlighet att inkomma med remissvar på regeringens "Förslag till förordning om ändring i förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19".

Folkets Hus och Parker är en riksorganisation med 520 medlemmar i hela landet som tillhandahåller mötesplatser för föreningsliv, offentliga och privata aktörer. Medlemsföreningarna bedriver publika kulturverksamheter inom scenkonst, konserter, konstutställningar och biografverksamhet. Riksorganisationen har tillsammans med sina medlemmar redan från utbrottet av pandemin tagit ett stort ansvar för att bromsa smittspridningen, vilket inneburit stora ekonomiska förluster för hela folkrörelsen.

Nu gällande begränsningar för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar om att samla max åtta personer innebär i praktiken ett näringsförbud. Folkets Hus och Parker välkomnar därför aviseringen om publiklättnader, under förutsättning att smittläget och situationen i vården tillåter det.

Våra medlemsföreningar har varit ansvarstagande, återhållsamma och uthålliga under en oerhört prövande tid. Det är mot denna bakgrund önskvärt att de lättnader som aviseras i högre utsträckning kommer dem och deras verksamheter till del.

Folkets Hus och Parkers synpunkter

Folkets Hus och Parker ställer sig positiv till de lättnader som regeringen föreslår ska införas från och med den 17 maj. Enligt förslaget ska bland annat 50 deltagare inomhus och 500 utomhus med anvisad sittplats tillåtas vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. I övrigt ska åtta deltagare inomhus och 100 utomhus tillåtas.

Riksorganisationen och våra medlemsföreningar har i princip haft verksamheterna nedstängda med anledning av pandemin och konsekvenserna av de restriktioner som regeringen och dess myndigheter har beslutat om. Vi har stor respekt för det smittläge som råder och de bedömningar som görs av olika experter angående när och i vilken omfattning lättnader kan genomföras. Därför blev vi positivt överraskade när regeringen den 30 april lät meddela att de första lättnaderna i enlighet med ovan föreslås införas den 17 maj, med tillägget om smittläget så tillåter.

I §5, "bemyndigande" slås i punkt 1 fast att "Folkhälsomyndigheten får meddela ytterligare föreskrifter om deltagarbegränsningar" för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar.

Den 4 maj skickade Folkhälsomyndigheten ut sina "Förslag till föreskrifter om ändring i Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2021:2) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19". I detta förslag förtydligar myndigheten vad som gäller för de olika deltagarbegränsningarna.

Folkets Hus och Parker är, efter att ha läst och svarat på HSLF-FS 2021:2, starkt kritiska till förslagen som omkullkastar möjligheterna för samtliga våra medlemmar att välkomna en publik om 500 deltagare med anvisad sittplats utomhus. Vidare är riksorganisationen kritiska till en rad av de övriga förslag som Folkhälsomyndigheten lagt fram. I bilaga återfinns Folkets Hus och Parkers remissvar på Folkhälsomyndighetens förslag till ändringar av föreskrifterna i HSLF-FS 2021:2.

Vi uppmanar regeringen att ta till sig de kritiska synpunkter som Folkets Hus och Parker framför angående Folkhälsomyndighetens föreskrifter om deltagarbegränsningar, innan beslut fattas om lättnader vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar.

För Riksorganisationen Folkets Hus och Parker

Calle Nathanson, vd

Bilaga: Remissvar till Folkhälsomyndigheten avseende ärende 01435-2021 (HSLF-FS 2021:2)

Förslag till föreskrifter om ändring i Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2021:2) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19

Inledning

Folkets Hus och Parker har beretts möjlighet att inkomma med remissvar på "Förslag till föreskrifter om ändring i Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2021:2) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19".

Folkets Hus och Parker är en riksorganisation med 520 medlemmar i hela landet som tillhandahåller mötesplatser för föreningsliv, offentliga och privata aktörer. Medlemsföreningarna bedriver publika kulturverksamheter inom scenkonst, konserter, konstutställningar och biografverksamhet. Riksorganisationen har tillsammans med sina medlemmar redan från utbrottet av pandemin tagit ett stort ansvar för att bromsa smittspridningen, vilket inneburit stora ekonomiska förluster för hela folkrörelsen.

Nu gällande begränsningar för allmänna sammankomster och offentliga tillställningar om att samla max åtta personer innebär i praktiken ett näringsförbud. Folkets Hus och Parker välkomnar därför aviseringen om publiklättnader, under förutsättning att smittläget och situationen i vården tillåter det.

Våra medlemsföreningar har varit ansvarstagande, återhållsamma och uthålliga under en oerhört prövande tid. Det är mot denna bakgrund önskvärt att de lättnader som aviseras i högre utsträckning kommer dem och deras verksamheter till del.

Sammanfattning

Folkets Hus och Parker:

- avstyrker den fortsatta tillämpningen av fasta maxtak för besökare, och förordar istället att tillåtet besökarantal fastställs utifrån lokalens eller ytans beskaffenhet, efterlevnad av råd och vidtagna säkerhetsåtgärder,
- anser att såväl den skärpta 8-gränsen som 500-taket, slår fel för både större och mindre aktörer. I de fall givna besökarantal anges, menar Folkets Hus och Parker att det ska vara som en undre gräns för att garantera att lokaler eller platser som uppfyller skyddskrav men inte ytkrav, ändå som minst ska kunna ta emot en viss publiknumerär, till exempel 8 för sammankomster inomhus, eller 100 utomhus,
- avstyrker användandet av begreppet "permanent sittyplatser" som beräkningsnyckel för begränsning av sammankomster utomhus med anvisade platser. Begreppet saknar

juridisk definition och säger inget om lokalens eller platsens förmåga att genomföra smittsäkra sammankomster,

- anser att anvisade sittplatser ska definieras som på förhand numrerade och senast vid inträdet tilldelade sittytor samt i övrigt uppfyller föreskrivna krav på avstånd till andra besökare och sällskap.

Övriga allmänna sammankomster och offentliga tillställningar

Folkets Hus och Parker har redan tidigare uttryckt kritik mot att generella besökstak tillämpas, då de tenderar att bli trubbiga redskap som godtyckligt gynnar vissa typer av sammankomster och verksamheter på bekostnad av andra, utan att nödvändigtvis ta hänsyn till den reella risken för smittspridning.

Efter att ha tagit del av det aktuella förslaget kan vi något förvånat konstatera att det föreligger ett skärpt läge vid sammankomster inomhus, där begränsningen är fortsatt 8 deltagare, men nu satt i relation till en ytbaserad beräkningsnyckel (1 besökare/10 kvm). För sammankomst utomhus föreslås en lättnad till 100 besökare, men ställt i relation till en annan beräkningsnyckel (1 besökare/5 kvm). Vid sittande publik med anvisad plats föreslås lättnad till 50 inomhus och max 500 utomhus, det senare ställt i förhållande till en kapacitetsfaktor (max 10 procent av totala antalet ordinarie sittplatser). Vi anser att tillämpningen är spretig och otydlig.

Vi emotsätter oss tillämpningen av nämnda kapacitetsfaktor, och dess centrala begrepp "permanenta sittplatser". När den används kan en utomhusarena med kapacitet på minst 5 000 ordinarie sittplatser eller fler, enligt det nya förslaget ta in maxantalet på 500 besökare, medan en folkpark med en utomhusteater med 500 sittplatser med en tillhörande, avgränsad områdesyta på 25 000 kvadratmeter, bara ta emot 100 besökare. Skillnaden i utfall ger ingen som helst indikation på den ena eller den andra platsens eller lokalens förutsättningar för hög smittsäkerhet.

Begreppet "permanenta sittplatser" saknar juridisk definition och är snarare en teknisk specifikation, än ett mått på smittsäkerhetsförmåga. Att använda detta som beräkningsnyckel främjar inte regelns avsikt, utan gör både den stora arenan och folkparken en orättvisa.

Folkets Hus och Parker anser att anvisade sittplatser, ska vara på förhand numrerade och senast vid inträdet tilldelade sittytor, som i övrigt uppfyller föreskrivna krav på avstånd till andra besökare och sällskap.

Folkets Hus och Parker anser även folkparker bör tillåtas ta emot besökare baserat på samma beräkningsgrund som nöjesparkerna, d v s en besökare per 20 kvadratmeter.

Förändringen att tillföra en ytbaserad beräkningsgrund för allmänna sammankomster inomhus (1 besökare/10 kvm), är i praktiken en skärpning som missgynnar ett flertal aktörer.

Folkets Hus och Parker är starkt kritiska till detta, då det i praktiken gör flertalet mindre och medelstora rum i kultur- och möteslokaler obrukbara, och breddar det näringsförbud som i praktiken sedan länge råder för våra medlemsföreningar i deras roll som kulturarrangörer och samlingslokalhållare. Förslaget inverkar också negativt på redan hårt ansatta allmänna fri- och rättigheter i form av minskad tillgång på mötesplatser.

Regeln bör förses med en liknande undantagslydelse av den typ som förekommer i 12 §, d v s om kraven som framgår av 11 § uppfylls ska antalet deltagare alltid kunna uppgå till i detta sammanhang 8, även om ytkravet inte uppfylls.

Införandet av en ytbaserad beräkningsnyckel borde följaktligen innebära att 8 besökare som maxtal tas bort, eller i vart fall höjs.

Folkets Hus och Parker är fortsatt kritiska mot att begränsningarna alltfjämt slår hårdare mot kultur och möten, än mot kommersiella verksamheter och handel.

För Riksorganisationen Folkets Hus och Parker

Calle Nathanson, vd